

laikrāšius, kalendārus, maldaknygas. Vienas
zīmāšus knygnešis - Jurgis Bielinis. Jis
daugiau kaip trīsdesimt metų platina
draudžiamas knygas. Būvo kviamos
slaptas lietuviškos mokyklos, kuriose
būvo mokoma rašyti ir skaityti lietuviskai.
Jeigu tai paaiškėdavo, būdavo bėrisi dau-
džiama. Atsirasdavo žmonius, kurie iš bei-
mės išduodavo knygnešius, mokytojus.
Tačiau kiti nepabūgdavo ir tęsi savo
darbą lietuvų tautos labi^{ui}. Jų dika-
mes šiandien kalbame ir mokome lietuviskai.

Lietuvų kalba dėstoma ir užsienyje,
nes yra viena seniausių kalbų. Ji ne-
būtų išlikusi, jeigu lietuviai būtų pavidę.

Diktantas

03-04

Dovana

(Hs dainutis dienorašio)

Popiet eisiu prie tvėnkinio. Žytaisysiu po
gluosnius ir megius staltiesė. Dailiai išsiuvinėsiu
kraštelius. Bus dovana Mamytės gimtadieniui.

Gluosnis vėšūna nuūn vėjelis. Paradius ilgesis.
Ak, gluosni! Tavo šakos lenkiasi vis žemiau.
Nulūn kvig dieng. Vaikai vis atlekia, ir įsiuvinia
vėšūnien. O tu jau senas. Ar išgysi? Dar ne
vieno neklaudados nešubloškai ei, nesurabojai.

Tu niekam nekerisiji. ~~!~~

~~!~~ Kartkartim savo senyste man primoni senel.
Jau bala jos plaukai. Ar ilgai betesis? Toks
ilga gyvenimo kelis jau nukeliavo...

Bet kas čia? Jalia tavęs išvystus... mergaitiukė!
Hs kur tu, mieloji? A, iš Šatrijos Raganos
apysakos! Mėgi rengiesi megzti? Tikriausiai tavimi
ir užsigeidžiau sėkti. Noriu, kad ir mano
Mamytė nudėtingų dovanėlių išvydusi.
Palauk, ~~!~~ Mėpradink iš sodo! Tuoj atbėgiu
pas tave. Megzime drange. Ir megzysime. Tegū

11 vien sviesios mintys lydu^c mis vaikystis ta-
keliais.

Motina, man gēlēs tavo meilē ilama.
Un tave pasaulē, kas karšcīnu mylēš?
Nepalik nāstaičio, nelik vieno, mama,
Niekur neiek, motule, dar īs tos šālies.

9
Klaidy taisymas
Nekersiji - galūnē [j]

1-28 Diktantas

Knygnešiai

Tamsi, bēzvaigždē naktis, Vokietijās - Lietuvas
pasiēnis. Tylcī, atsērgicī suvalkijās pusēn slēka
tarsi elgeta, tarsi vagis. Ne, tai nei elgeta, nei vagis,
nei koks naktibēlda. Tai pūtigrēs knygnešij,
O visai notoli, ar šimta, zingurij, stovī bud-
tūs ginkluoti saragbīnīai. Ar pavyks pres-
mukti?

Pavyks. Braijus kelionis valandoms, žmogus

paribels j sena, medinio vandis duris. Gleistas
patikimo bendravijoj, išdelios ant stalo
mikias lauktaves: laikrašcius, maldaknyges,
elementorius. Rytoj tos prangenybes parklis
po kaimus, miestelius, pamiskij sodybas. Spaus-
dintas lietuviskas žodis, nei atgaiva ir žemės
artojū, ir klaimo daraktorijū, ir senai mōdutei.

Verta, tikrai verta dėl to eukatis, žvardoti šaltijje,
nemigti naktimis. Sunki dalia lauki daugelio
ano meto knygnešij ir spaudos platintojū.
Caro valdēia juos persekiojo ir baudė,
kalino - ir trėmė j atokiausias imperijos
gubernijas. Bet nei ~~tergimūnai~~, nei kalimūnai,
nei kankinimūnai - ^{niekas} ~~vys~~ nepalaužė.

Tragiska, graudi iki ašarų knygnešij
Janukėno istorija. Jā mums papasakōjo
iasytojas Antanas Bilūnas.

Paimęs šiandien j raikas lietuviskū
knygū, bent netkeučiai pamastykime apie
jos vargana, vīskicūntū kelij. Jā tiesi
mūsū bekeimiai knygnešiai.

9
8